

Оглядний матеріал, підготувала Алла Макаренко, редактор журналу «Корми і Факти»

Передумовою органічного виробництва є органічно вироблений корм

Основними видами органічної продукції, яка виробляється в Україні є: молоко та молочна продукція, круп'яні і зернові вироби, борошно, пасти, насіння, овочі та фрукти, соки, напої, яйця, м'ясна продукція, прянощі та спеції, цукор, олія, морозиво та інша продукція, до якої входять хлібобулочні та макаронні вироби, мед, шоколад, чай та кава.

Експорт органічної продукції з України складає € 178,6 млн, це у 4,7 разів більше, ніж продається цієї продукції в роздрібній мережі країни — на € 38 млн.

За площею органічних земель Україна займає 21 місце у світі з показником 462,2 тис. га. З них 192,1 тис. га — під зерновими та круп'яними культурами, 127,5 тис. га — олійними, 6,2 тис. га — бобовими, 2,7 тис. га — овочевими, 1,4 тис. га — садовими культурами.

Лідером за площею органічних земель є Австралія (35,7 млн га), друга — Аргентина (4,5 млн га), на третьому місці — Уругвай (2,7 млн га).

Найбільшим ринком органічної продукції є США (€ 49,5 млрд), значно відстає Німеччина з показником € 15 млрд та Франція — € 12,7 млрд, які займають відповідно другу та третю сходинку.

Передумовою для виробництва органічних продуктів харчування тваринного походження, таких як молоко, м'ясо та яйця, є органічно вирощені корми для сільськогосподарських тварин.

Щорічно в Німеччині виробляється понад 24 млн тонн комбікормів, з них близько 1,2 млн тонн (4–5%) складають органічні корми.

Регламент ЄС (834/2007) розроблений для компаній, які використовують органічні методи господарювання та одночасно регулює детальні вимоги до виробництва, зберігання, маркування та сертифікації органічних с/г продуктів. Цей правовий стандарт поширюється також на добрива для рослин та корми для тварин, переробку

Organic Standard

харчових продуктів. До виробників органічних продуктів висуваються суворі вимоги та обмеження. Таким чином, споживачі можуть бути впевнені, що продукти із сертифікованою органічною етикеткою відповідають високим екологічним стандартам під час виробництва та переробки.

Як і інші стандарти сертифікації, регламент, що встановлює необхідні вимоги щодо безпеки кормів, відіграє важливу роль в органічному виробництві, щоб забезпечити суворий контроль за ризиком забруднення несанкціонованими інгредієнтами чи похідними речовинами. Це означає, що необхідно вжити заходів для запобігання ризику потрапляння в організм шкідливих для здоров'я речовин, а також будь-яких речовин, які не дозволені законодавством. Відповідно до певних правил, наприклад, органічні та неорганічні корми повинні вироблятися в різний час або в окремих приміщеннях. Виробники кормів також повинні застосовувати такі принципи для продуктів, що використовуються в органічному тваринництві:

- виключення генної інженерії на всіх етапах виробництва;
- заборона використання кормових матеріалів, вироблених із застосуванням хіміко-синтетичних розчинників;
- використання кормових добавок повинно бути зведено до мінімуму та обмежено ситуаціями, коли це є важливою технологічною або зоотехнічною вимогою для певних харчових цілей.

Регламент (ЄС) 889/2008 визначає, які кормові матеріали та добавки дозволені при виробництві органічних продуктів та як ці продукти маркуються. Використання звичайних компонентів у кормах суворо обмежено,

але оскільки не всі речовини доступні в органічній якості, в органічному виробництві дозволяються до застосування деякі інгредієнти, включаючи трави, патоку, спеції та ряд інактивованих дріжджових продуктів із звичайних джерел.

На додаток до юридичних стандартів, встановлених законодавством ЄС щодо органічної продукції, органічне виробництво контролюється національними галузевими асоціаціями, такими як Bioland та Demeter. Керівні принципи, встановлені цими асоціаціями, певною мірою суворіші, ніж вимоги, зазначені у правилах ЄС. Наприклад, правила асоціації приватних фермерських господарств встановлюють жорсткіші обмеження на кількість допустимих добавок, що використовуються у виробництві, або визначають суворіші правила для тваринництва. Виробники кормів, які забезпечують ферми, що належать до однієї з цих асоціацій, також повинні дотримуватися додаткових правил.

Європейські правила щодо органічного сільськогосподарства були суттєво переглянуті у 2018 році. З 1 січня 2022 року набула чинності нова постанова, згідно з якою до кормів для органічного землеробства будуть застосовуватися ще жорсткіші вимоги.

Вияток генетично модифікованих організмів (ГМО) грає важливу роль у виробництві органічних продуктів тваринного походження (молоко, м'ясо і яєць). У Європейському Союзі загалом існує високий попит на харчові продукти тваринного походження, які містять ГМО, незалежно від цього, походять вони з органічних чи традиційних джерел. У деяких країнах, включаючи Німеччину та Францію, були прийняті закони, згідно з якими продукти тваринного походження (молоко, м'ясо та яйця) маркуються як продукти, що не містять ГМО. Використання кормів, які не містять ГМО, є передумовою для виробництва та маркування харчових продуктів, вільних від ГМО.